



RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 15-05-2020 r.

ADAM BODNAR

VII.561.6.2020.PKR

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości
ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi osób, które w roku 2020 chciały przystąpić do egzaminu adwokackiego i radcowskiego. Pierwotny termin tych egzaminów został wyznaczony w dniach od 24 do 27 marca 2020 r., jednak z powodu rozprzestrzeniania się wirusa SARS-COV-2 Ministerstwo Sprawiedliwości postanowiło o przesunięciu terminu prawniczych egzaminów zawodowych¹. W dniu 11 maja 2020 r. na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości pojawił się komunikat, z którego wynika iż egzaminy zawodowe mogą odbyć się w dniach od 23 do 26 czerwca 2020 r., o ile sytuacja epidemiczna w kraju pozwoli na ich organizację².

W myśl art. 78 ust. 9 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. *Prawo o adwokaturze* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1513 ze zm.) oraz art. 36¹ ust. 10 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 75) w przypadku zaistnienia przeszkody uniemożliwiającej przeprowadzenie egzaminu przez komisję egzaminacyjną w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości, minister ten, po zasięgnięciu opinii Naczelnej Rady Adwokackiej/Krajowej Rady Radców Prawnych, wyznacza dodatkowy termin przeprowadzenia egzaminu przez tę komisję egzaminacyjną. Przewodniczący komisji

¹ Przesunięcie terminu egzaminów adwokackiego, radcowskiego i uzupełniającego na aplikację sędziowską, <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/przesuniecie-terminu-egzaminow-adwokackiego-radcowskiego-i-uzupelniajacego-na-aplikacje-sedziowska>

² Dodatkowy termin egzaminów radcowskiego i adwokackiego w 2020 roku, <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/dodatkowy-termin-egzaminow-radcowskiego-i-adwokackiego-w-2020-roku>

egzaminacyjnej zawiadamia zdających o dodatkowym terminie egzaminu listem poleconym za poświadczeniem odbioru oraz obwieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie wyznaczonej okręgowej rady adwokackiej/okręgowej izby radców prawnych.

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej – Pan adw. Jacek Trela w dniu 22 kwietnia 2020 r. wystosował list do Ministra Sprawiedliwości, w którym wskazał m.in., że wskazane wydaje się, aby zachowany został termin określony w art. 78a ust. 1 ustawy *Prawo o adwokaturze*, tj. aby egzamin adwokacki został przeprowadzony nie wcześniej niż 90 dni po jego ogłoszeniu. Jednakże, gdyby z uwagi na zaistniałe okoliczności konieczne było ogłoszenie z mniejszym wyprzedzeniem czasowym, powinien być zachowany minimum 45-dniowy odstęp między datą ogłoszenia a terminem egzaminu adwokackiego. Takie wcześniejsze powiadomienie o egzaminie pozwoli z jednej strony na podjęcie przez aplikantów przerwanej nauki do egzaminu, a z drugiej strony umożliwi organizacyjne przygotowanie egzaminu przez samorząd³.

Z uwagi na pojawiające się spekulacje, osoby które zamierzały przystąpić w roku 2020 do prawniczych egzaminów zawodowych pozostają w niepewności, w jakim terminie i warunkach egzaminy zostaną przeprowadzone, co powoduje u nich wzrost poziomu stresu. Osoby przygotowujące się do tych egzaminów, nie posiadają wiedzy czy powinny informować już swoich pracodawców o terminie egzaminu i składać wnioski o udzielenie urlopu szkoleniowego. Nie mogą również poczynić jakichkolwiek planów, z uwagi na niepewność co do planowanego terminu egzaminu.

Należy także mieć na uwadze, iż z doniesień medialnych wynika, iż epidemia w Polsce nie wygasa⁴. Tym samym podjęcie decyzji o nowym terminie egzaminu zawodowego powinno być poprzedzone stosowną analizą i konsultacjami z podmiotami odpowiedzialnymi. Zgromadzenie wielu osób przystępujących do egzaminu oraz członków Komisji niesie za sobą potencjalne ryzyko zakażenia. Ministerstwo Sprawiedliwości zaś w swoim komunikacie nie podaje, w jaki sposób zapewni bezpieczne i higieniczne warunki osobom przystępującym do egzaminu oraz członkom komisji.

³ List Prezesa NRA do Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 kwietnia 2020 r., http://www.adwokatura.pl/admin/wgrane_pliki/file-20200422pismo-prezesa-nra-do-ministra-sprawiedliwosci-29877.pdf

⁴ W Polsce epidemia nie wygasa: ministerstwo podało wskaźnik reprodukcji, <https://oko.press/polska-juz-wiemy-ile-osob-przebadano-europa-zachodnia-szczyt-pandemii-minal-raport-wykresy/>

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), Rzecznik Praw Obywatelskich, stojąc na straży prawa do nauki oraz prawa do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej, zwraca się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o udzielenie wyjaśnień i niezwłoczne zajęcie stanowiska w sprawie tegorocznych egzaminów zawodowych.

Łączę wyrazy szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Łukasz Szumowski

Minister Zdrowia

ePUAP